

SG/Rep/2008/02

۱۰ می ۲۰۰۸

گزارش دبیرکل مجمع مجالس آسیایی

در مورد بازار یکپارچه انرژی آسیا

زمینه:

۱- اجلاس عمومی مجمع مجالس آسیایی طی قطعنامه ای مندرج در سند APA/Res/2007/08 مورخ ۱۹ نوامبر ۲۰۰۷ در مورد بازار یک پارچه انرژی آسیایی تصمیم به انجام اقدامات ذیل گرفت:

الف) تاسیس یک کمیته فرعی زیر نظر کمیته دائمی انرژی مجمع مجالس آسیایی بمنظور بررسی بهترین استراتژی ها که به تاسیس سازمانی از طریق مشارکت دولتهای آسیایی برای پیگیری اهداف مشخص شده در برنامه عمل پیوست که در سند APA/Res/2007/08/Annex مندرج است منجر گردد.

ب) از دبیر کل درخواست نماید گزارشی برای بررسی در کمیته فرعی و به منظور مساعدت به جلساتش تهیه نماید. کمیته فرعی میباید سالانه دو اجلاس برگزار کند و گزارش خود را به منظور بررسی و توصیه به اجلاس عمومی به شورای اجرایی مجمع مجالس آسیایی ارائه دهد.

۲- اجلاس عمومی مجمع مجالس آسیایی با قطعنامه دوم که در ۲۰ نوامبر ۲۰۰۷ مندرج در سند APA/Energy Com/2007/08 به تصویب رسید، تصمیم گرفت:

الف) از دبیرخانه درخواست نماید تا یک گروه کارشناسی را بمنظور ارائه مشورت فنی پیرامون چهارچوب و مدالیته بازار انرژی یک پارچه آسیایی قبل و یا در خلال تشکیل جلسه کمیته فرعی تشکیل دهد.

ب) اولین اجلاس خود را در مه ۲۰۰۸ در پارلمان فدراسیون روسیه بمنظور بررسی گزارش دبیر کل برگزار کند .

۳- دبیر کل به منظور تهیه گزارش در خود تاریخ ۶ دسامبر ۲۰۰۷ رسماً با تمام اعضا مجالس مکاتبه نمود و نظرات ، اصلاحات ، و ملاحظات مجالس و دول ذیربط آنان در ارتباط با " برنامه عمل توسعه بازار انرژی آسیایی " را جویا گردید . تا تاریخ ۲۵ آوریل ۲۰۰۸، زمانی که این گزارش در حال نهایی شدن بود ، هیچ ملاحظه ای از اعضا مجالس دریافت نگردیده بود.

مقدمه:

۴- این گزارش با توجه به زمینه فوق الذکر توسط دبیر کل به کمیته فرعی بازار یک پارچه انرژی آسیایی جهت بررسی ارائه شده است . گزارش حاوی برخی ملاحظات پیرامون موارد ذیل است:

الف) مفهوم همگرایی در آسیا با تاکید بر انرژی؛

ب) "سازمان" ، "نهاد" یا "ساختاری" که در این مقطع برای پیگیری اهداف مشخص شده در برنامه عمل مناسب باشد؛

ج) برخی از اهداف و تدابیری (اقداماتی) که در برنامه عمل مشخص شده است؛

د) گزارش همچنین نظرات اولیه یک گروه کارشناسی را درمورد مفهوم و برخی چهارچوب ها برای بازار یکپارچه گاز در آسیا عرضه می نماید. گروه کارشناسی از مفهوم "لوله حلقوی در کشورهای خاورمیانه" که ابتدا توسط " شرکت چیودا" (ژاپنی) (Chiyoda Corporation) و سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) در سال ۱۹۹۴ ارائه شد، بهره گرفته است. این گزارش مفهوم جدیدی را با تاکید برتجمیع بالقوه های موجود در میان کشورهای دارای منابع غنی گاز در غرب آسیا، روسیه و سایر کشورهای مشترک المنافع از طریق یک شبکه عرضه کرده است. این شبکه منافع تمام شرکا از جمله عرضه کنندگان گاز و مصرف کنندگان گاز طبیعی و گاز مایع را تامین می کند. این مفهوم و چهارچوب برای گاز به عنوان نمونه ای از اینکه چگونه بند های ۱۰ و ۱۱ " برنامه عمل " می تواند به اجرا درآید تدوین شده است . سایر مفاهیم و چهارچوب ها برای تجارت گاز ، نفت و بقیه حاملین انرژی نیز میتواند توسط کمیته فرعی جستجو گردد.

همگرایی در آسیا:

۵- همکاری منطقه ای در بیشتر بخش های جهان از زمان پایان جنگ دوم جهانی به طور مستمر توسعه یافته است. آسیا، به ویژه منطقه شرقی آن، نیز چنین همکاری در حال رشدی را تجربه نموده است. آسیا با جمعیت بیش از چهار میلیارد نفر بزرگترین و پر جمعیت ترین قاره جهان می باشد. تاریخ غنی، تمدن های باستانی، منابع عظیم طبیعی، اقتصاد های عمده جهانی و در حال رشد سریع اهمیت این قاره را دو برابر کرده است. از نقطه نظر اقتصادی آسیا بعد از شمال آمریکا و اروپا از نظر تولید ناخالص ملی در مقام سوم قرار دارد. طبق گزارش صندوق بین المللی پول، سهم آسیا در جران تجارت جهانی در سال ۲۰۰۶ به ۳۴٪ رسیده که نسبت به ۲۱٪ در سال ۱۹۹۰ افزایش زیادی را نشان میدهد. به علاوه افزایش تجارت آسیای د حال ظهور تقریباً ۴۰٪ کل افزایش تجارت جهانی در همین دوره بوده است.

بخشهای جنوب شرقی و شرق این قاره در تولیدات صنعتی جایگاه خوبی دارد. وجود منابع طبیعی استراتژیک نظیر نفت و گاز در بخش غربی قاره جایگاه ویژه و مهمی را برای آسیا رقم زده است. آسیا با ۵۶ کشور از زمینه های مشترک فراوانی برای همکاری های متقابل برخوردار است. علاوه بر روابط دو جانبه، کشورهای آسیایی در گروه بندیهای متعددی نظیر آسه آن، سارک، اسکاپ، اکو، کنفرانس تعامل و اقدامات اعتمادساز در آسیا (CICA)، سازمان شانگهای، و شورای همکاری خلیج (فارس) با یکدیگر همکاری می کنند. به نظر نمی رسد در آسیا ساختاری جهت تسهیل هماهنگی در مورد موضوع بسیار مهم انرژی وجود داشته باشد.

۶- آسیا همچنین با چالشهای جدی روبرو است. فقر مزمن در بسیاری از کشورهای این قاره جایی که هفتصد میلیون انسان در فقر بسر می برند و نیمی از جمعیت این قاره درآمد روزانه ای کمتر از دو دلار دارند، شرایط نامطلوبی در آسیا به وجود آورده است. شکاف توسعه در آسیا و فاصله فزاینده در درون و بین کشورهای آسیایی از زمره دیگر چالش های جدی در این قاره بشمار میروند. اختلافات بالقوه در مورد مرزها، قلمرو و موضوعات قومی، نقاط بحران خیز احتمالی و خطر گسترش آنها به سوی منازعات علنی یا گسترش به سایر مناطق نایستی از نظر دور بماند. به منظور غلبه بر مشکلات و چالش هایی که آسیا با آن روبرو است، ضرورت دارد که همکاری ها و همگرایی در این قاره توسعه و گسترش یابد. حضور و مشارکت تام کشورهای آسیایی اعم از بزرگ و کوچک در روند ارتقا همکاری در سطح قاره ای باعث افزایش احساس نقش آفرینی و ایجاد زمینه های ضروری برای پرداختن مؤثر به این چالش ها می باشد.

انرژی و آسیا

۷- بازار یک پارچه انرژی به طور ساده به بازاری از انرژی اشاره دارد که متشکل از گروهی از کشورها (یک منطقه جغرافیایی از تعدادی کشور تشکیل شده است) که در مورد مجموعه ای از قوانین و مقررات مربوط به همه نوع فعالیت در رابطه با انرژی نظیر توسعه منابع انرژی، تولید محصولات متنوع، انتقال انرژی و انواع مبادلات انرژی توافق دارند.

۸- اطلاعات و آمار نشان می دهد که آسیا در تامین انرژی جهان از موقعیت ویژه ای برخوردار است. هنگامی که ۷۰٪ منابع نفت دنیا در آسیا قرار دارد، سهم قابل ملاحظه ای از عرضه و تقاضای حال حاضر و همچنین سهم بزرگی از رشد مصرف در آینده متعلق به این قاره خواهد بود. غرب آسیا بزرگترین منابع انرژی جهان را دارد و کشورهای شرق آسیا مصرف کنندگان اصلی انرژی با بالاترین نرخ رشد می باشند. بدیهی است که وجود رابطه همکاری منطقه ای بین این دو گروه که به همکاری هماهنگ و همگرایی در مقیاس وسیعتر در سراسر قاره آسیا منجر خواهد شد، منافع عظیمی برای تمام کشورهای آسیایی ایجاد خواهد کرد.

۹- چالش تامین امنیت در هر دو زمینه عرضه و تقاضای انرژی، تاکید بر ثبات بازار انرژی بگونه ای پایدار و با توجه به حفظ محیط زیست از جمله موضوعات بسیار مهم در سیاست و تجارت خارجی اقتصادهای بزرگ می باشند. در مقایسه با سایر قاره ها، آسیا به علت مصرف در حال رشد مصرف انرژی و موقعیت جغرافیایی منابع انرژی با چالش های به مراتب عظیم تری روبرو خواهد بود. مصرف کنندگان عمده محتملا سه استراتژی مختلف و مجزا از هم را برای تضمین امنیت انرژی خود در آینده قابل پیش بینی دنبال خواهند کرد. این استراتژی ها عبارتند از: توافقات دو جانبه بین عرضه کنندگان و مصرف کنندگان، همکاری منطقه ای جمعی، و بکارگیری یا تهدید به بکارگیری زور به منظور کنترل منابع انرژی.

۱۰- توافقات دوجانبه راهی عاقلانه برای تضمین تامین انرژی همه می باشد. به هر حال این گونه توافقات با تاثیر بالقوه متغیرهای متعدد سیاسی روبرو می باشد که اغلب آنها نظیر تغییر دولت یا سیاست غیر قابل پیش بینی می باشد. همکاری جمعی منطقه ای ثبات و امنیت بیشتری برای تولیدکنندگان و مصرف کنندگان انرژی فراهم می آورد. این گونه همکاری ها کمتر در معرض عوامل سیاسی مرتبط با یک دولت می باشد. تجمع منابع انرژی تعدادی از کشورهای تولید کننده دخیل در این نوع همکاری و تجمع اراده سیاسی و نفوذ آنها به ترتیبات همکاری جمعی منطقه ای، امنیت بیشتر و ویژگی تداوم می بخشد. توسل به زور و یا تهدید به توسل به زور گزینه ای نیست که در این گزارش به آن پرداخته شود.

۱۱- در حال حاضر توجه معطوف به مرتبط ساختن اقتصادی شرق آسیا به منطقه پاسیفیک میباشد. به نظر می رسد این توجه از ارتقای همکاری انرژی بین شرق و غرب آسیا غفلت می کند. همکاری بیشتر اقتصادی بین شرق آسیا و منطقه پاسیفیک و مشارکتی که میباید به طور طبیعی بین شرق و غرب آسیا به عنوان مصرف کنندگان و تولیدکنندگان عمده جهانی انرژی توسعه یابد، بایستی به طور متقابل شامل و جامع باشد .

۱۲- عرضه و تقاضای انرژی در آینده به مقدار زیادی تحت تاثیر میزان سرمایه گذاری و بکارگیری فن آوری های جدید در میادین می باشد . این موضوعات میتواند از طریق همکاری دو جانبه و یا همکاری های منطقه ای که بازارهای مالی و سرمایه گذاری آسیایی را در بر می گیرد مورد بررسی قرار گیرد . در پرتو مصرف در حال افزایش انرژی تا سال ۲۰۳۰ و این واقعیت که سوخت های فسیلی مهمترین منبع اصلی تامین انرژی باقی خواهند ماند، کاهش آلودگی های زیست محیطی در کشورهای آسیایی احتمالا "بزرگترین چالش باقی خواهد ماند. به این چالش تنها از طریق همکاری منطقه ای تنگاتنگ و متمرکز می توان پرداخت ، و یا حتی آنرا تبدیل به یک فرصت نمود.

۱۳- کمبود اطلاعات و آمارهای دقیق مربوط به وضعیت انرژی کشورهای آسیایی ،فقدان اطلاعات به ویژه در زمینه پایانه های مصرفی کشورهای آسیایی و همچنین در فقدان یک سیستم و سازوکار مناسب و موثر برای تهیه،جمع آوری،مقایسه و تجزیه و تحلیل داده ها از جمله چالش های جدی هستند که کشورهای آسیایی در ارتباط با برنامه ریزی انرژی با آن روبرو هستند.

۱۴- شبکه ای شدن و تکمیل یکدیگر در آسیا تنها راه کار کردن در این عصر جهانی شده تغییرات سریع می باشد.شبکه ای شدن در زمینه انرژی می تواند با تشویق شرکت های آسیایی به پرداختن به موضوعات مربوط به صنایع بالادستی و پایین دستی نفت و گاز و تجارت جهانی انرژی آغاز گردد. این شرکتها همچنین میتوانند به موضوعات گسترده تر تجارت انرژی و تبادل سرمایه و تکنولوژی مخصوص آسیا بپردازند.

۱۵- هیئت های مجالس آسیایی به عنوان نمایندگان دموکراسی پارلمانی در جایگاهی قرار دارند که می توانند فراسوی سیاست های محلی و ملی عمل کرده و شهامت، آینده نگری و بینش ارتقا اینگونه شبکه ای شدن در حوزه های مختلف در آسیادر کلیت خود را بسط دهند. در این چهارچوب همکاری نزدیکتر بین دولت ها و پارلمان های آسیایی کلید موفقیت برای همگرایی آسیایی است .

۱۶- در چهارچوب اهمیتی که مجمع مجالس آسیایی برای همگرایی در آسیا ، بخصوص در مورد موضوع انرژی قائل شده است ، مجمع مجالس آسیایی در اولین اجلاس خود در سال ۲۰۰۶ از دبیر کل درخواست نمود تا برنامه عملی در مورد بازار یک پارچه انرژی آسیایی تدوین نماید.اجلاس عمومی مجمع مجالس

آسیایی در دومین اجلاس خود در سال ۲۰۰۷ (همچنانکه در بند الف فوق اشاره شده است) تصمیم گرفت برنامه عمل را پذیرفته و راههایی را برای پیشبرد اجرای آن از طریق بررسی بهترین راهبرد ها مورد کنکاش قرار دهد که منجر به ایجاد "سازمان" ، "نهاد" یا "ساختاری" گردد که نمایندگان دولتهای آسیایی در آن مشارکت کنند.

ملاحظات دبیر کل در مورد برخی از عناصر برنامه عمل

الف) تأمل پیرامون "سازمان" ، "نهاد" یا "ساختار" بمنظور پیگیری برنامه عمل

۱۷- هر دو قطعنامه مجمع مجالس آسیایی که در بالا اشاره شد از مجالس عضو درخواست میکنند که دولت های مربوطه خودشان را تشویق نمایند که چنین سازمانی را برای مطالعه چگونگی اجرای اهداف و اقدامات برنامه عمل تاسیس نمایند . قطعنامه های ذیربط کمیته فرعی را موظف کرده اند تا استراتژی های منتهی به تاسیس چنین سازمانی را تدوین نماید .

۱۸- از نظر دبیر کل اکثر مفاد برنامه عمل به طور اصولی طبیعت سیاست گذاری دارند و لذا هماهنگی سیاسی بیشتری بین اعضا مجمع مجالس آسیایی ضرورت دارد . مجمع مجالس آسیایی خود یک سازمان نوظهور بوده و ایجاد یک سازمان همکار به منظور اجرای برنامه عمل بازار مشترک آسیایی ممکن است نیاز به زمان برای مذاقه و آمادگی بیشتری داشته باشد.

۱۹- دبیر کل قویا معتقد است که همکاری و هماهنگی بین مجمع مجالس آسیایی و دولت ها برای هر گونه پیشرفت در کار مجمع مجالس آسیایی ضروری می باشد. به اعتقاد او گروه کوچکی از کارشناسان انرژی از پارلمان های عضو که توسط متخصصین انرژی دولت هایشان حمایت شوند می توانند مقصود قطعنامه های مجمع مجالس آسیایی را بر آورند. این گروه از نمایندگان که از متخصصین عالیرتبه هستند میتوانند به عنوان "شورای مشورتی مجمع مجالس آسیایی در مورد انرژی" ، که از این به بعد "AACE" خوانده می شود، خدمت نمایند . هدف این است که پارلمان های عضو و دولت هایشان در "AACE" نیز نمایندگی داشته باشند. بهر حال "AACE" میتواند موقعی که حداقل پنج مجلس عضو و دولت مربوطه علاقمندی خود را اعلام کردند تاسیس شود. شرکت نمایندگان پارلمان های عضو و دولت هایشان که از زمره تولیدکنندگان و مصرف کنندگان عمده انرژی باشند قطعاً غنای بیشتر مباحث "AACE" مساعدت خواهد کرد .

۲۰- کارشناسان "AACE" عمدتاً ر ب ارتباط بین خودشان با استفاده از تکنولوژی های اطلاعاتی جدید اتکا می کنند. بهر حال جلسات "AACE" در یک کشور داوطلب برگزار خواهد شد، از آخرین داده ها و منابع موجود استفاده کرده و درب آن بر به طور معمول روی کارشناسان انرژی تمام مجالس عضو و دولت هایشان باز می باشد. دبیرخانه مجمع مجالس آسیایی خدمات مورد نیاز جلسات "AACE" را ارائه خواهد کرد. شرح وظایف "AACE" آن چیزی است که قطعنامه های سال ۲۰۰۷ مجمع مجالس آسیایی پیرامون انرژی به سازمانی که میباید ایجاد گردد اعطا کرده اند، یعنی، پیگیری اهداف مشخص شده در برنامه عمل توسعه بازار یکپارچه انرژی آسیایی که منضم به قطعنامه سند APA/Res/2007/08 است. اعضا "AACE" ممکن است به چند گروه فرعی تخصصی پیرامون موضوعات مختلف تقسیم شوند. AACE نظراتش را در ظرفیت مشورتی تدوین و ارائه می کند تا به وسیله کمیته دائمی مجمع مجالس آسیایی پیرامون انرژی و اجلاس عمومی مجمع مجالس آسیائی مورد بررسی قرار گیرد.

۲۱- اولین گام محتوایی برای پارلمان های عضو و دولت هایشان این خواهد بود که علاقمندی خود را به انتصاب کارشناس یا کارشناسانی در مورد انرژی هنگامی که "AACE" تاسیس شد، ابراز نمایند. از نظر رویه ای، کمیته فرعی میتواند پیش نویس تصمیم یا قطعنامه ای را تنظیم نماید که توسط شورای اجرایی مجمع مجالس آسیایی مورد بررسی قرار گرفته و برای تصمیم گیری در مورد تاسیس "AACE" به اجلاس عمومی ارجاع شود.

در مراحل بعدی ممکن است "AACE" تجدید ساختار یابد تا با نیازهای شرایط در حال تغییر متناسب شود.

ب) هماهنگی در سیاست گذاری به عنوان ویژگی برجسته برنامه عمل

۲۲- اکثر عناصر برنامه عمل اساساً به موضوعات مربوط به سیاستگذاری نظیر موارد ذیل می پردازد: ایجاد توازن بین عرضه و تقاضای انرژی در آسیا، به حداقل رساندن موانع سیاسی، فنی و بوروکراتیک در رابطه با سرمایه گذاری منطقه ای و بین المللی در زمینه انرژی، تشویق ایجاد شرکت های مشترک بین تولید کنندگان و مصرف کنندگان در زمینه های مختلف انرژی، حمایت از سرمایه گذاری عمومی و خصوصی در صنایع بالادستی و پایین دستی انرژی از طریق ترویج شرکت های فراملیتی آسیایی، و گسترش تجارت محصولات، تجهیزات، تکنولوژی و خدمات مربوط به زمینه های مختلف انرژی. هر چه آسیا بیشتر بسمت همکاری و همگرایی گسترده تر پیش رود، هماهنگی بین سیاست های ملی مصرف کنندگان و تولید کنندگان نفت و گاز محتمل تر خواهد بود. این مسئله میتواند مشابه داستان مرغ و تخم مرغ باشد. امید این است که "AACE"

به هر دو گروه از کشورها نشان خواهد داد که همکاری در راستای برنامه عمل مسیر آینده است که منافع همه در آسیا و ماورای آنرا در بر خواهد داشت. آسیا نیاز به گسترش یک فضای مساعد جهت تقویت همکاری، افزایش انگیزه برای ایجاد شرکت های مشترک از طریق اعتبارهای مالیاتی و تنظیم برنامه هایی برای ایجاد فرصت مساوی جهت شرکت های داخلی و خارجی، تقویت شفافیت در آمارها و قواعد انرژی و حذف بوروکراسی و سایر موانع برای هماهنگی سیاست(گذاری) و اجرای طرحهای مشترک دارد. بسیاری از عناصر برنامه عمل به طور متقابل تقویت کننده بوده و برخی نیز نتیجه برخی دیگر هستند.

۲۳- برخی از عناصر برنامه عمل نیازمند اقدامات معینی نظیر تاسیس بانک ها یا گسترش سرمایه گذاری در میدین انرژی و تهیه منابع مالی یا تاسیس یک شبکه تحقیقاتی و یک مرکز آمار یکپارچه در آسیا هستند. آنها تدابیر (اقدامات) مهمی برای اجرای برنامه ها در آسیا هستند، اما همچنین نتیجه برخی هماهنگی های سیاسی اولیه بین کشورهای آسیایی نیز بشمار می روند. بسیاری موافقند که مطلوبیت چنین تدابیر (اقداماتی) هنگامیکه درجه معقولی از همگرایی پیرامون موضوعات مربوط به سیاست گذاری که در بالا مورد بحث قرار گرفت بین عرضه کنندگان و مصرف کنندگان عمده نفت در آسیا به ظهور رسیده است بالاتر خواهد بود.

ج) ثبات در بازار انرژی

۲۴- اولین بند اجرایی برنامه عمل به ثبات بازار جهانی انرژی و نقشی که آسیا می تواند بطور بالقوه در این رابطه ایفا نماید اشاره دارد. این موضوعی مهم ولی پیچیده است. عرضه و تقاضا پایه های اصلی بازار نفت جهانی هستند. چالش این است که بتوان عرضه و تقاضای واقعی آینده را پیش بینی کرد، بویژه وقتی که ذخایر استراتژیک ملحوظ گردد. تولید کنندگان تصور می کنند که تخمین های مربوط به تقاضای مصرف کنندگان بگونه ای مبالغه آمیز مطرح میشوند تا سرمایه گذاری بیشتری در بخش نفت کشورهای تولیدکننده بمنظور افزایش عرضه و پایین آمدن قیمت های نفت ترغیب گردد. تولید کنندگان تولید و عرضه انرژی را براساس چنین برداشتی تنظیم می کنند تا از پایین آمدن شدید و ناگهانی قیمت های نفت جلوگیری نمایند. بنابراین چالش این است که عدم اطمینان ها را به حداقل رسانده و امنیت عرضه و تقاضا بمنظور افزایش ثبات بازار جهانی نفت تقویت گردد. تحت چنین شرایطی، هنگامیکه عدم اطمینانها محدود گردند، اطلاعات مربوط به تولید، مصرف، ذخایر استراتژیک و تجارت روزآمدتر و قابل استنادتر بوده و لذا فضای کمتری برای گمانه زنی و زمینه بیشتری برای شفافیت و ثبات بوجود خواهد آمد.

۲۵- این مضمون اصلی یازدهمین گردهمایی بین المللی انرژی در رم (۲۰ تا ۲۲ آوریل ۲۰۰۸) بود، که ۷۴ وزیر و ۲۷ نفر از صاحبان صنایع در آن شرکت داشتند. تفاهم این بود که فقط از طریق تقویت گفتگو بین کشورهای

تولیدکننده و واردکننده می توان به چالش های اصلی نظیر قیمت های بالای انرژی ، تقویت امنیت عرضه و تقاضای انرژی ، پیشبرد توسعه پایدار، نگرانی های جهانی در باره محیط زیست و موضوع فقر انرژی پرداخت.

۲۶- هیئت های مجمع مجالس آسیایی به عنوان نمایندگان اراده ملت هایشان از جایگاهی منحصر بفرد برای ارتقا اعتماد بین کشورهای تولیدکننده و واردکننده در آسیا بر خوردارند. در این چهارچوب، تلاش مجمع مجالس آسیایی به منظور کشف راههای گسترش بازار یک پارچه انرژی آسیایی در حقیقت یک گام عمده به منظور ارتقا ثبات بازار انرژی جهانی محسوب می گردد.

د) شدت انرژی

۲۷- بند ۸ برنامه عمل از آسیا می خواهد شدت انرژی را کاهش داده و مصرف انرژی را از راه گسترش تسهیلات موجود و بکارگیری تکنولوژی های جدید به منظور ارتقاء مصرف در تمام آسیا بهینه نماید. شدت انرژی اولیه مبین ارتباط مصرف کل انرژی یک کشور یا یک منطقه با تولید ناخالص داخلی (GDP) است و این شاخصی عمومی برای میزان کارایی و عملکرد انرژی محسوب می شود. مقدار انرژی لازم برای تولید یک واحد GDP در یک کشور یا منطقه بخصوص مساوی است با شدت انرژی اولیه آن کشور یا آن منطقه (اعداد و ارقام درباره شدت انرژی از گزارش ۲۰۰۸ شورای جهانی انرژی نقل می شود).

۲۸- کارایی انرژی بطور مثبت با کارایی اقتصادی همبستگی دارد و شامل تغییرات تکنولوژیک، رفتاری و اقتصادی می شود. کارایی انرژی قبل از هر چیز یک موضوع رفتار فردی بوده و منعکس کننده منطق مصرف کنندگان انرژی می باشد. اجتناب از مصرف غیر لازم انرژی یا انتخاب مناسبترین تجهیزات برای کاهش قیمت انرژی ، به کاهش مصرف انرژی فردی بدون کاهش رفاه و آسایش فردی کمک می کند. اجتناب از مصرف غیر لازم یقیناً "موضوع رفتار فردی می باشد ، اما این مسئله همچنین موضوع تجهیزات مناسب نیز می باشد:تنظیم درجه حرارت اتاق یا خاموش شدن خودبخودی چراغ ها در اتاق های خالی مثال های خوبی هستند که چگونه تجهیزات می تواند تاثیر رفتار فردی را کاهش دهد.

۲۹- افزایش سریع در قیمت نفت از سال ۲۰۰۳ تا تاثیرات شدیدی در رشد اقتصادی کشورهای فقیر وارد کننده داشته است .هرگونه افزایش بهره وری در بخش های مصرف نفت نتیجه مثبتی در ایجاد موازنه تجاری کشورهای وارد کننده نفت دارد . به طور مثال افزایش بهره وری انرژی در زمینه مصرف برق باعث تامین نیاز مصرف کنندگان از یک طرف و کاهش رشد تقاضای برق از سوی دیگر خواهد شد . با کاهش نیاز به سرمایه گذاری در زمینه توسعه بخش برق در کشورهای دارای رشد بالای تقاضای برق نظیر چین و بسیاری از کشورهای جنوب شرق آسیا، منابع برای دیگر طرحها آزاد خواهد شد.

۳۰- توجه به این نکته مایه امیدواری است که شدت انرژی اولیه نمایانگر کاهش روند در اکثر مناطق جهان در نتیجه چند عامل است، از جمله قیمت های بالاتر انرژی، برنامه های حفظ انرژی و در برخی نقاط سیاست های کاهش گاز کربنیک (CO₂). این روند در چین بیش از هر جا سرعت داشته است. چین بالاترین سطح شدت انرژی را در سال ۱۹۸۰ داشت اما در فاصله سال های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ توانست بالاترین میزان بهره وری انرژی حدود ۵ تا ۷/۵٪ را بدست آورد. در نتیجه شدت انرژی چین در حال حاضر کمی بالاتر از متوسط جهانی می باشد، حال آنکه در سال ۱۹۹۰ تقریباً ۸۰٪ بالاتر بوده است. ممکن است این دستاورد چین به مصرف کارآتر ذغال سنگ استفاده از نفت به جای ذغال سنگ، رشد سریع صنایع تولید تجهیزات یقیناً قیمت های بالاتر انرژی نسبت داده شود.

۳۱- اروپا منطقه ای با کمترین شدت انرژی است. مصرف انرژی کشورهای مشترک المنافع نسبت به GDP آنها سه برابر اروپا است. مصرف انرژی هند و منطقه آسیا-پاسیفیک تقریباً معادل اروپا و حدود ۱۰٪ بیشتر از آن است. شدت بالای انرژی در آسیای غربی و کشورهای مشترک المنافع در نتیجه بهره وری پایین انرژی در صنعت، مصارف خانگی و حمل و نقل، نقش غالب صنایع انرژی بر و قیمت پایین انرژی می باشد.

۳۲- افزایش کارآیی انرژی میباید بعنوان یک اولویت توسط دولت در تمام مناطق آسیا، بخصوص در کشورهای غرب آسیا و مشترک المنافع، ترغیب گردد، چرا که منافع زیادی دربر دارد. تاثیرات کاهش شدت انرژی عبارتند از:

- ❖ بهینه کردن رابطه عرضه و تقاضای انرژی،
- ❖ رشد تکنولوژی، تجهیزات و مهارت های مورد استفاده در مراحل مختلف تولید، ذخیره، حمل و نقل و مصرف انرژی،
- ❖ کاهش یارانه های انرژی،
- ❖ تعمیم دسترسی نسل های آتی به منابع فسیلی،
- ❖ محدود کردن تأثیر کلان اقتصادی قیمت های بالای نفت بر کشورهای واردکننده نفت،
- ❖ کاهش افت و خیزهای بازار انرژی داخلی،
- ❖ کاهش آلودگی محلی و انتشار CO₂،
- ❖ کاهش جنگل زدائی،
- ❖ افزایش رقابت از طریق کاهش قیمت انرژی،
- ❖ کمک به ریشه کنی فقر،
- ❖ آموزش عمومی و تاثیر بر تغییرات در برخی الگوهای سیاسی، اقتصادی و فرهنگی زندگی در آسیا.

۳۳- استراتژی هایی که به پیشبرد برنامه های افزایش کارآیی انرژی کمک می کند و پروژه هایی که باعث کاهش شدت انرژی می شوند، عبارتند از:

- ❖ ایجاد چهارچوب های نهادی و قواعد (ضوابط) مناسب؛
- ❖ کنترل کیفی تجهیزات و مراحل کار؛
- ❖ همکاری بخش های عمومی و خصوصی به منظور توسعه برنامه های عملی کارآیی انرژی و خدمات، منجمله دسترسی به منابع تأمین مالی؛
- ❖ "AACE" میتواند پیشنهاد ایجاد صندوقی صرفاً برای همین مقصود را مد نظر قرار دهد. این صندوق برای استفاده اعضا و صرفاً بمنظور کاهش شدت انرژی خواهد بود. عضوی که از صندوق استفاده می کند حساب خود با صندوق را از محل صرفه جوئی های حاصله تسویه می کند. "AACE" میتواند استفاده از یک شرکت مشاور برای تعیین تکنولوژی و خدمات جدید برای بهینه سازی مصرف انرژی و برنامه های نوسازی صنعتی را مد نظر قرار دهد؛
- ❖ "AACE" میتواند به ترویج تبادل اطلاعات و بهترین تجربیات بمنظور کاهش شدت انرژی در کشورهای مختلف آسیایی کمک کند؛
- ❖ برنامه ریزی خوب، تقویت قوانین و اجرای مناسب مقررات بطور مرتب؛ و
- ❖ انطباق تدابیر و اقدامات با شرایط ملی مختلف.

ه) راه های آسیائی یکپارچه برای انتقال گاز با هزینه کمتر

۳۴- دبیر کل در نظر داشت تا طرح ایجاد شبکه انرژی در آسیا (بند های ۱۰ و ۱۱ برنامه عمل) را یک گام به پیش برد. این موضوع براساس بند ۲(الف) فوق الذکر با گروهی از کارشناسان مورد بحث قرار گرفت. از کارشناسان خواسته شد برای ایجاد شبکه گاز در آسیا به نحوی که کشورهای با ذخایر غنی گاز بتوانند بطور جمعی با کشورهای آسیایی همکاری نمایند، چارچوبی مفهومی تهیه نمایند. این شبکه هنگامی می تواند عملی باشد که یک شرایط برد- برد را برای تمام شرکت کنندگان بدون هیچ گونه محدودیتی بوجود آورد، که این شرایط عبارتند از: قیمت پایین تر انرژی برای تمام شرکت کنندگان، امکان دسترسی و امنیت بیشتر در زمینه عرضه و تقاضای گاز، کمک به اقتصادهای در حال رشد، و در همان حال کمک به توسعه صنعتی دیگر کشورهای آسیایی و غیره.

۳۵- طرح اولیه ای که توسط گروه کارشناسان ارائه شد کوششی بود برای تبیین بند های ۱۰ و ۱۱ برنامه عمل که مرتبط است با ترویج "معقول ترین، اقتصادی ترین و بهینه ترین راههای ترانزیت و حمل و نقل انرژی در آسیا" و تجارت انرژی "با هدف کاهش هزینه های انرژی".

۳۶- در نظر است این طرح به کمیته فرعی ترویج بازار یکپارچه انرژی آسیایی ارائه شود. این موضوع توسط یک برنامه پاورپوینت ۲۰ دقیقه ای ارائه خواهد شد و بعد از آن تبادل نظر صورت خواهد گرفت.

۳۷- دبیر کل پیشنهاد میکند که طرح اولیه شبکه گاز آسیایی بمنظور مشخص کردن مفاهیم دقیقتر و مفادی که بایستی کارشناسان آنها را مورد بررسی عمیقتر قرار دهند سزاوار مطالعه بیشتر است. یکی از راههای عملی برای اعضای پارلمان های علاقمند اینست که کارشناسانی از پارلمان ها یا دولت های خود و یا هر دو انتخاب کنند تا طرح اولیه شبکه گاز آسیایی را مورد مذاقه قرار داده و به دومین اجلاس کمیته فرعی (بند ۲ ب فوق) که قبل از اجلاس شورای اجرایی مجمع مجالس آسیایی در سال ۲۰۰۸ برگزار می شود گزارش دهند. کمیته فرعی تعداد، مکان و تاریخ برگزاری جلسات گروه کارشناسی را مشخص خواهد کرد.

۳۸- کمیته فرعی میتواند به اجلاس عمومی توصیه نماید که گروه کارشناسی مسئول بررسی و مذاقه شبکه گاز آسیایی در واقع همان "AACE" را که در بند های ۲۱-۱۷ مورد بحث قرار گرفت تشکیل دهد.

۳۹- ارائه پاور پوینت شبکه گاز آسیایی.